

FORSKRIFT OM STUDIER OG EKSAMEN VED HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Fastsatt av styret for Høgskolen i Sør-Trøndelag 19. juni 2008, med hjemmel i lov 2005-04-01 nr. 15: Lov om universiteter og høyskoler (uhl) §§ 3-3, 3-5, 3-6, 3-8, 3-9, 3-10 og 5-3.

Kap. 1: Generelle bestemmelser

§ 1-1. Virkeområde

- (1) Bestemmelsene i denne forskriften gjelder for alle studier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST). Forskriften gir regler om organisering av studier, gjennomføring av vurderinger, krav for tildeling av grader og bestemmelser om høgskolens og studentenes rettigheter og plikter.
- (2) Dersom bestemmelsene i denne forskrift ikke er i overensstemmelse med bestemmelser fastsatt av departementet i nasjonale rammeplaner for et studium, gjelder bestemmelsene i rammeplanen foran denne forskriften.

(Ledd (2) er flyttet opp fra § 1-3.)

§ 1-2. Definisjoner

- (1) Plandokumenter

Rammeplan: Plan der det er fastsatt nasjonale rammer for et studieprogram.

Fagplan: Plan utarbeidet ved høgskolen for et studieprogram, med utgangspunkt i en nasjonal rammeplan.

Studieplan: Plan utarbeidet ved høgskolen for et studium uten nasjonal rammeplan.

Emnebeskrivelse: Oversikt i fagplan, studieplan og/eller studiehåndbok over faglig innhold, vurderingsformer, pensum etc. for et emne.

- (2) Studieenheter

Emne: Minste enhet som vurderes og inngår som del av et studieprogram. Emnets omfang uttrykkes i studiepoeng.

Fag: En samling av beslektede emner som er samlet under én felles fagbetegnelse.

Studieprogram: Studieløp med et definert innhold i henhold til fag- eller studieplan, som studentene tas opp til, får studierett til og som fører fram til en avsluttet eksamen eller grad.

Studiepoeng: Mål på omfanget av et emne eller andre type studieenheter, der et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.

- (3) Vurderingsbegrep

Eksamen: Alle typer prøver og arbeider som gir grunnlag for fastsettelse av selvstendig karakter for et emne. En eksamen kan omfatte flere deleksamener, og i så fall skal fastlegging av samlet karakter (vekting) fremgå av emnebeskrivelsen.

Eksamen kan være individuell eller i fastlagte grupper og kan foregå i anvist lokale, normalt med tilsyn, eller som hjemmeeksamen.

Mappe: Mappe er en samling tekster og/eller andre arbeider som er produsert gjennom en viss periode. Samlingen dokumenterer prosess og/eller produkt, og skal vise studentens faglige refleksjoner og kompetansemessige utvikling. Hele mappa eller utvalgte element av mappa kan danne grunnlaget for eksamen. Prosessen for å bestemme hvilke element i mappa som skal telle med i mappevurderingen, skal fremgå av emnebeskrivelsen.

Ordinær eksamen: Den eksamen som holdes når undervisningen i et emne eller del av et emne er avsluttet.

Utsatt eksamen: Eksamen for studenter som var sykemeldt eller hadde annet gyldig fravær ved siste ordinære eksamen.

Ny eksamen: Eksamen for studenter som ikke har bestått siste ordinære eksamen.

Ekstraordinær eksamen: Eksamen som ikke faller innenfor definisjonen av ordinær, utsatt eller ny eksamen. Ekstraordinær eksamen kan arrangeres når høgsolen i særskilte tilfeller finner det nødvendig. Avdelingen avgjør om ekstraordinær eksamen skal arrangeres.

(4) Andre studierelaterte definisjoner:

Studierett: Studenters rettigheter og plikter knyttet til å være tatt opp til et studieprogram eller enkeltemne, jf. kap. 4.

Utdanningsplan: Utdanningsplan er en avtalt plan mellom høgsolen og student tatt opp til et studieprogram med omfang 30 studiepoeng eller mer.

Praksisstudier (praksisemner): Obligatoriske praksisperioder som studenten, i henhold til ramme-, fag- eller studieplan, må bestå for å få vitnemål.

Obligatoriske arbeidskrav: Generell betegnelse for arbeidskrav eller andre krav, som av faglig-pedagogiske grunner er lagt inn i et emne og som skal være gjennomført og godkjent i samsvar med studieprogrammets plandokumenter.

Forprøve: Obligatorisk test som ikke gir studiepoeng, men som må vurderes til bestått ifølge de kriterier som er bestemt for prøven.

Student: En som er tatt opp til emne, fag eller studieprogram ved høgsolen, med hjemmel i uhl §§ 3-6 og 3-7.

Privatist: En som er gitt adgang til eksamen med hjemmel i uhl § 3-10. En privatist har rett til å delta ved offentlige forelesninger og gå opp til bestemte eksamener, uten å ha studierett.

(§ 1-3 er flyttet til § 1-1)

§ 1-4. Beslutningsmyndighet

Med mindre annet er bestemt, er myndigheten til å treffe vedtak med hjemmel i denne forskriften lagt til avdelingene. På noen områder er det bestemt at myndigheten er lagt sentralt (styret selv, høgsolens klagenemnd, rektor, høgsolledirektør, studiedirektør, studie- og kvalitetsutvalget).

Kap. 2. Grader og yrkesutdanninger. Andre studier

§ 2-1. Type grader og yrkesutdanninger, normert studietid

Høgskolen i Sør-Trøndelag kan tildele følgende grader og yrkesutdanning, som gir rett til tilsvarende tittel:

Grader:

- Høgskolekandidat, normert studietid 2 år
- Bachelor, normert studietid 3 år
- Master, normert studietid 2 år

Yrkesutdanning:

- Allmennlærerutdanning, normert studietid 4 år

Fellesgrader:

- Høgskolen har myndighet til å fatte vedtak om fellesgrader med andre institusjoner.

§ 2-2. Andre studietilbud

Høgskolen i Sør-Trøndelag kan tilby påbyggingsstudier/videreutdanninger som bygger på avsluttet grunnutdanning. Høgskolen kan også gi studier av kortere varighet som bygger på generell studiekompetanse, og kvalifiserende studier.

§ 2-3. Krav til graden høgskolekandidat

Graden høgskolekandidat gjelder for 2-årige utdanninger på 120 studiepoeng, godkjent av styret.

§ 2-4. Krav til graden bachelor

- (1) Bachelorgrad oppnås på grunnlag av eksamen i fag, emner, emnegrupper eller studieprogram av minimum 180 studiepoengs omfang. Minst 60 av studiepoengene må være avlagt ved høgskolen.

Grunnlaget for graden skal omfatte ett av følgende:

- a) integrert studieprogram av minimum 180 studiepoengs omfang, som i henhold til nasjonal rammeplan eller vedtak i høgskolestyret gir bachelorgrad;
- b) integrert yrkesrettet utdanning eller annet fullført studieprogram av minimum 120 studiepoengs omfang kombinert med godkjent og fullført påbygging eller spesialisering innenfor samme eller tilgrensende fag/fagområde av minimum 60 studiepoengs omfang;
- c) integrert yrkesrettet utdanning eller fordypning i fag eller emner innen samme fagområde av minimum 90 studiepoengs omfang, kombinert med fordypning i ytterligere fag eller emner. Fordypningen må omfatte minst ett fag/emne av minimum 30 studiepoengs omfang. Frittstående emner som inngår i grunnlaget for graden, må ha et omfang på minimum 10 studiepoeng.

- (2) Overlapping i faginnhold mellom fag/emner/studieprogram som inngår i grunnlaget for bachelorgraden kan ikke utgjøre mer enn 10 studiepoeng totalt. Overlapping ut over 10 studiepoeng må kompenseres.

For oppnådd bachelorgrad utstedes vitnemål med benevnning som fastlagt av høgskolestyret. Vitnemål for oppnådd bachelorgrad etter denne forskriftens § 2-4 (1) pkt. a utstedes

automatisk til de kandidater som oppfyller kravene. Vitnemål for oppnådd bachelorgrad etter denne forskriftens § 2-4 (1) pkt b og c utstedes etter søknad. Søkeren må selv dokumentere at kravene er oppfylt.

- (3) Studenter som fra og med 1. oktober 2002 oppfyller kravene til bachelorgraden, tildeles denne. Bachelorgrad iflg. § 2-4 (1) pkt. b og c kan utstedes også for kandidater med fullførte utdanninger før graden ble innført, forutsatt tilråing fra faglig ansvarlig. Gyldighetsdato blir da satt til 1. oktober 2002. Vitnemål for treårig utdanning, fullført før graden ble innført, konverteres ikke til bachelorgrad, men det kan gis en bekreftelse på tilsvarende utdanning.

§ 2-5. Krav til graden master

- (1) Krav til innhold og omfang i mastergrad framgår av egen forskrift fastsatt av departementet.
- (2) Alle studenter skal ha veiledning før masteroppgaven leveres til sensur. Obligatorisk veiledning framgår av studieplanen for det enkelte mastergradsstudium.

§ 2-6. Godskriving og innpassing av annen utdanning. Fritak

Avdelingen avgjør søknader om godkjenning av utdanning og godskriving av studiepoeng fra andre institusjoner under loven. Avdelingen behandler også søknader om fritak for eksamen eller prøve, jf. § 5-4.

§ 2-7. Forutsetninger for å tilkjennes ny grad

En student som tidligere er tildelt en grad, må ha gjennomført minst 60 nye studiepoeng, herunder ny fordypningsenhet, før det kan utstedes nytt gradsvitnemål. Ny bachelorgrad i ingeniørfag eller i økonomi og administrasjon tildeles ikke for gjennomført ny studieretning innen samme studieprogram. Studenten har bare krav på ny karakterutskrift. For å oppfylle fagkravene vil påbygging fra bachelor i økonomi og administrasjon til bachelor i revisjonsfag normalt kreve mer enn 60 nye studiepoeng.

Kap. 3. Fag- og studieplaner. Karaktersystem. Generelle bestemmelser

§ 3-1. Etablering og nedlegging av studietilbud

- (1) Høgskolestyret skal behandle og vedta etablering av alle nye fag og studier innenfor høgskolens økonomiske ramme, samt nedlegging av slik virksomhet. Forslag fra avdelingene om slike vedtak forutsettes normalt å bli fremmet til behandling som del av årsplan/langtidsplan og budsjett for avdelingene.
- (2) Høgskolestyret skal behandle og vedta etablering av alle eksternt finansierte studietilbud med et omfang på mer enn 60 studiepoeng, samt nedlegging av slik virksomhet.
- (3) Avdelingsstyrene fatter vedtak om etablering og nedlegging av eksternt finansierte studietilbud med et omfang til og med 60 studiepoeng. Avdelingene skal orientere høgskolestyret om etablering og nedlegging av studietilbud.

§ 3-2. Fastsetting av fag- eller studieplan

- (1) Det skal utarbeides studieplan for alle nye studietilbud. Når det eksisterer en nasjonal rammeplan, skal det utarbeides en fagplan. Forslag til fagplan/studieplan fremmes av avdelingsstyrene.
- (2) Rektor fastsetter fag- og studieplaner ved etablering av nye studietilbud, etter behandling i Studie- og kvalitetsutvalget.
- (3) Det kan fastsettes nærmere regler om prosedyrer før etablering av nye studietilbud og om innholdet i plandokumentene.

§ 3-3. Endringer i fag- eller studieplan

Avdelingene fastsetter endringer i fag- eller studieplaner for de studietilbud som allerede er vedtatt opprettet ved vedkommende avdeling.

Avdelingene skal orientere rektor om vesentlige endringer i fag- og studieplaner. Vesentlige endringer av studieplan for en masterutdanning skal forelegges NOKUT.

§ 3-4. Karaktersystem

- (1) Ved eksamen benyttes følgende karakterskala:

Symbol	Betegnelse	Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier
A	<i>Fremragende</i>	<i>Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.</i>
B	<i>Meget god</i>	<i>Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.</i>
C	<i>God</i>	<i>Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.</i>
D	<i>Nokså god</i>	<i>En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.</i>
E	<i>Tilstrekkelig</i>	<i>Prestasjon som tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.</i>
F	<i>Ikke bestått</i>	<i>Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og manglende selvstendighet.</i>

- (2) Vurderingen kan også graderes etter en todelt skala med karakterene *Bestått* og *Ikke bestått*. Ved bruk av disse vurderingsuttrykkene skal det framgå så klart som mulig i fag-/studieplan hva som kreves for å bestå.
- (3) Mapper og andre former for løpende vurderinger vurderes samlet.
- (4) Avdelingen kan bestemme at karakterene bestått/ikke bestått kan nyttes ved vurdering av eksamener som teller med inntil 30 studiepoeng. For den enkelte student begrenses omfanget av slike eksamener til maksimalt ¼ av teoridelen av en gradsutdanning. Dette gjelder ikke rene praksisstudier/praksisperioder, som alltid kan vurderes til Bestått/Ikke bestått.
- (5) Ved fastsetting av endelig karakter på bakgrunn av flere deleksamener, kreves det at alle deleksamenene er vurdert til bestått karakter før det gis endelig karakter. Sammenslåing av deleksamener skal skje automatisk via det studieadministrative systemet. Emnebeskrivelsen

skal gi oversikt over eksakt vektning og beregning av samlekarakter. Karakter A gis høyest tallverdi, og sammenslåingen skjer matematisk.

- (6) Dersom en kandidat har fremstilt seg til samme eksamen mer enn én gang, blir beste karakter gjeldende.

Kap. 4. Studierett, utdanningsplan, permisjoner

§ 4-1. Studierett.

- (1) Opptak til et studieprogram eller emne gir studierett, dvs. rett til undervisning, veiledning, tilgang til læringsplattform (LMS) og eksamen i samsvar med fagplan/studieplan i emner som inngår i studiet, samt adgang til eventuell praksis og andre obligatoriske eller valgfrie elementer i studiet. Studiedirektøren kan gi en student studierett til emner som ikke er del av studieprogrammet.
- (2) Studierett betinger at studenten registrerer seg og betaler pålagte avgifter innen fastsatt frist. Dersom studieprogrammet krever utdanningsplan, må studenten, for å beholde studieretten, bekrefte utdanningsplanen hvert semester innen fastsatt frist, jf. uhl § 4.2.
- (3) Vedtak om opphør av studierett fattes av studiedirektøren. Studenten skal varsles før vedtak fattes. Vedtaket kan påklages til høgskolens klagenemnd.
- (4) Studieretten kan opphøre når en student
 - ikke har oppfylt forpliktelsene iht. (2)
 - ikke kan fullføre studieprogrammet innen det dobbelte av normert studietid eller den studietid som følger av avtalt individuell utdanningsplan
 - har gjennomført obligatorisk praksis to ganger, uten bestått resultat
 - har brukt opp sine forsøk til eksamen i et emne som iflg studieplan/fagplan skal være bestått for å kunne fortsette studiet.
- (5) Studieretten opphører i alle tilfeller når studieprogrammet er fullført og bestått. Det samme gjelder dersom studenten selv trekker seg fra studiet.
- (6) En student som har mistet studieretten, kan få tildelt studierett på nytt ved å søke om nytt opptak på ordinær måte.
- (7) I tilfeller der det fattes vedtak om utestenging av en student, gjelder egne bestemmelser, jf. uhl §§ 4-8, 4-9 og 4-10.

§ 4-2. Bestemmelser knyttet til utdanningsplan

- (1) Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om høgskolens forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høgskolen og medstudenter. Innholdet i studiet og studentens forventede progresjon skal fremgå av planen.
- (2) Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom avdelingen og studenten.
- (3) Utdanningsplanen bekreftes elektronisk via studentweb for hvert semester. Frister fremgår av studiehåndboka.

§ 4-3. Permisjoner

- (1) En student som skal ha barn under studiene, har iflg. uhl § 4-5 rett til fødselspermisjon. Permisjon kan også gis ved førstegangstjeneste, sykdom og andre særskilte grunner. Normalt innvilges permisjon for inntil ett år.
- (2) Søknad om permisjon avgjøres av studiedirektøren, i samråd med avdelingen.
- (3) Avdelingen kan etter søknad gi en student med permisjon anledning til å gjennomføre nytt forsøk på ikke bestått eksamen. Det forutsettes at studieavgift betales for det aktuelle semesteret. Særskilte rettigheter for studenter i fødselspermisjon reguleres av uhl § 4-5 og eventuelle tilhørende forskrifter.
- (4) Student som er innvilget permisjon, har rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen, forutsatt at studietilbudet fortsatt eksisterer. Utdanningsplanen må tilpasses gjeldende fag-/studieplan.

Kap. 5. Eksamen/vurdering

§ 5-1. Vurderingsformer

- (1) Avdelingen fastsetter hvilken vurderingsform, evt. kombinasjon av vurderingsformer, som skal gjelde for et emne. Normalt skal vurderingsformen ligge innenfor det som følger av (2), men avdelingen kan fastsette andre former. Oversikt over hvilke vurderingsformer som er fastsatt for et emne, skal framgå av emnebeskrivelsen. Det samme gjelder regler for vekting av de enkelte eksamener eller prøver.
- (2) Flg. vurderingsformer kan benyttes hver for seg eller i kombinasjon:
 - skriftlig prøve
 - hjemmeeksamen, semesteroppgave, prosjektoppgave og lignende
 - muntlig prøve
 - demonstrasjon av ferdighet, presentasjon av praktisk arbeid, framsyninger/framføringer og lignende
 - klinisk eksamen
 - mappe, andre typer prosessvurderinger underveis
 - rapport over laboratoriearbeid
 - praksisstudier
- (3) Når eksamen i et emne består av flere deler, skal reglene for vekting av de enkelte eksamener eller prøver fremgå av emnebeskrivelsen. Det skal også fremgå hvilke vurderinger som inngår i den endelige karakteren og hvilke vurderinger som har status som forprøve.
- (4) Vurderingsformene legges opp slik at enhver eksamen som omfatter en skriftlig komponent, innebærer klagerett.

§ 5-2. Veiledet praksis

- (1) Praksisstudier skjer under veiledning og kontinuerlig vurdering. Når studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles innen fastsatt frist og opplyses om hva som er påkrevd for

å kunne bli vurdert til bestått, jf. forskrift til rammeplan for utdanningen og høgskolens utfyllende bestemmelser.

- (2) Det er bare anledning til å gjennomføre hvert praksisstudium én gang til, når første gang vurderes til ikke bestått. Bare i særskilte tilfelle, og under forutsetning av at dette ikke er i strid med rammeplanforskrift, kan avdelingen innvilge dispensasjon.

§ 5-3. Adgang til å avlegge eksamen

- (1) For å få fremstille seg til eksamen, må studenten ha betalt semesteravgift for vedkommende semester. Studenten må med hjemmel i uhl §§ 3-6 og 3-7 være registrert og oppmeldt til eksamen innenfor de frister som er fastsatt av høgskolen og kunngjort i studiehåndbok, på internett, ev. også ved oppslag. Den som er gitt adgang til eksamen med hjemmel i uhl § 3-10, må ha betalt fastsatt avgift, jf. eget reglement for privatister.
- (2) Avdelingen kan gi regler om obligatoriske arbeidskrav, krav om avlagte eksamener eller studieprogresjon eller til bestått praksis for at studenten skal få fremstille seg til eksamen/ få karakter i emnet eller få fortsette studiet. Slike vilkår skal fremgå av fag- eller studieplan. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga manglende obligatoriske arbeidskrav, skal varsles senest 3 uker før vedkommende eksamen og gis en endelig frist for å oppfylle kravene.
- (3) I fag- eller studieplaner kan det settes betingelser til studieprogresjon for at en student flyttes opp til neste årstrinn. For studieprogram på tvers av avdelingene kan det være nødvendig å utarbeide felles regelverk mht oppflytting.
- (4) Det er ikke anledning til å fremstille seg til eksamen ved høgskolen i samme emne mer enn tre ganger. Ved ny eller utsatt eksamen gjelder det pensum som var fastsatt siste gang det ble gitt undervisning i angjeldende emne. Avdelingen kan ut fra begrunnet søknad innvilge et fjerde forsøk. For å få dispensasjon, kan det kreves at studenten har fulgt undervisning og/eller gjennomført nye arbeidskrav eller på annen måte kan dokumentere en situasjon som sannsynliggjør at det er grunnlag for å bestå eksamen.
- (5) Fremstilling for å forbedre bestått karakter kan bare gjøres én gang.
- (6) Ved forsinket studieløp kan en student kreve å få fremstille seg til eksamen i inntil ett år etter at emnet ikke lenger eksisterer på studieprogrammet.

§ 5-4. Fritak for eksamen eller prøve

- (1) Dokumentert søknad om fritak for eksamen eller prøve fremsettes overfor avdelingen. Godskriving av beståtte emner, fag, eksamen eller prøve fra andre institusjoner under loven skal gis med samme antall studiepoeng når høgskolens faglige krav er oppfylt. Det kan også godskrives på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve, forutsatt at innhold og nivå i tidligere eksamen er faglig jevngrad. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak, jf. uhl § 3-5.
- (2) Søknad om fritak for eksamen eller prøve må normalt være fremsatt innen 4 -fire- uker etter påbegynt studieprogram.
- (3) Fritak for eksamen eller prøve skal fremgå på vitnemål, med angivelse av grunnlaget for fritak, jf. § 6-1.

- (4) Dersom en student avlegger eksamen i emner som helt eller delvis overlapper hverandre, skal dette normalt føre til reduksjon i studiepoeng på vitnemål eller karakterutskrift. Slike faglig overlapping skal om mulig være opplyst i aktuell fag- eller studieplan. Studiepoengreduksjonen gis fullt ut i det emnet som overlappes av et annet emne, eller i det emne hvor studenten sist har avlagt eksamen.

§ 5-5. Tidspunkt for eksamen. Eksamensplan

- (1) Ordinær eksamen holdes når det er gjennomført og fullført undervisning i et emne. Tidspunkt for den enkelte eksamen fastsettes av avdelingen og kunngjøres i studiehåndbok, på høyskolens nettsider, ev. også ved oppslag. Eventuelle endringer skal være kunngjort innen oppmeldingsfristen. Endringer på et seinere tidspunkt kan bare gjøres ut fra særlig tungtveiende grunner.

Oversikt over eksamenslokale (rom) skal være tilgjengelig via studentweb senest 2 uker i forkant av hver eksamen.

- (2) Avdelingen fastsetter tidspunkt for utsatt eksamen. Eksamensdato kunngjøres senest 2 uker forut for eksamen. Oversikt over eksamenslokale (rom) skal være tilgjengelig senest 1 uke før eksamen. Når det kreves at den aktuelle eksamen er bestått før videre studieprogresjon tillates, skal utsatt eksamen avvikles slik at videre studieprogresjon er mulig. Utsatt eksamen skal normalt være avviklet innen utgangen av påfølgende semester.
- (3) Ny eksamen kan arrangeres på samme tid som ordinær eksamen, eller bestemmes avviklet sammen med utsatt eksamen.
- (4) For studenter med individuelle utdanningsplaner som avviker fra den normerte, kan nye eksamensforsøk etter studentens valg avlegges sammen med ordinær eksamen eller ny/utsatt eksamen, dersom slik eksamen likevel skal arrangeres i den perioden studenten ønsker å melde seg opp.
- (5) Studenter som ønsker å forbedre eksamenskarakter som er bestått, må melde seg opp til ordinær eksamen. Avdelingen kan gjøre unntak for studenter i siste årskurs, dersom utsatt eller ny eksamen likevel skal arrangeres.
- (6) Avdelingen avgjør om ekstraordinær eksamen skal arrangeres, tidspunkt for denne og hvordan kunngjøring skal skje. Kunngjøring skjer via høyskolens nettsider, ev. også ved oppslag.

§ 5-6. Målform ved skriftlige eksamener

- (1) Bestemmelser om målform i eksamensoppgaver er gitt i lov om målbruk i offentlig tjeneste og tilhørende forskrift.
- (2) Eksamensoppgaver som gis på norsk språk, skal foreligge i begge målformer (bokmål og nynorsk). Unntatt er oppgaver i emne norsk. Dersom alle studentene har valgt samme målform, kan oppgavene gis kun i denne målformen.
- (3) I emner med undervisning på annet språk enn norsk, kan avdelingen bestemme at eksamen foregår på det språk som er benyttet i undervisningen.

§ 5-7. Oppmelding og trekk/fravær fra eksamen

- (1) Oppmelding til eksamen skal skje via studentweb eller automatisk av høgskolen. Oppmelding kan foretas på skjema dersom det ikke er mulig å melde seg opp via studentweb. Informasjon om rutiner og frister for oppmelding skal kunngjøres i studiehåndbok, på høgskolens nettsider, ev. også ved oppslag.
- (2) Det er studentens ansvar å kontrollere at eksamensoppmeldingene er korrekte.
- (3) Trekk fra eksamen må skje senest to uker før eksamensdato. Melding om trekk gjøres via studentweb, eventuelt på eget skjema. En student som har trukket seg fra en eksamen, regnes som ikke å ha vært oppmeldt til vedkommende eksamen, og kan ikke framstille seg på nytt før ved neste ordinære eksamen.
- (4) Dersom en student uteblir fra eksamen, regnes fraværet som ugyldig med mindre vedkommende uten ugrunnet opphold leverer sykemelding eller dokumenterer annen rimelig grunn for uteblivelsen. Bare i særlige tilfeller kan dokumentasjon innlevert senere enn 3 døgn etter eksamensstart godkjennes som gyldig fravær.

Dersom fraværet blir vurdert som gyldig, har studenten rett til å framstille seg til utsatt eksamen. Dersom fraværet blir vurdert som ugyldig, gis ikke vedkommende mulighet for fremstilling til eksamen før neste gang det arrangeres ordinær eksamen i emnet. Ugyldig fravær regnes som ett eksamensforsøk og teller med i det antall ganger en har rett til å gå opp til eksamen i samme emne.

§ 5-8. Særordninger

- (1) Kandidater som har behov for å få avlegge eksamen under særskilte vilkår, må sende dokumentert søknad til vedkommende avdeling innen de oppgitte fristene. Dokumentasjon skal være av nyere dato, normalt ikke eldre enn 2 år. En kandidat som etter fristens utløp søker om å avlegge eksamen under særskilte vilkår, har rett til å få sin sak behandlet dersom vedkommende godtgjør at grunnlaget for søknaden er kommet opp etter at ordinær søknadsfrist er utløpt. Dersom behovet for særordning er permanent, kan det søkes om å få godkjent særordningene så lenge vedkommende studerer ved HiST.
- (2) Særordninger kan gis i form av spesiell fysisk tilrettelegging, hjelpemidler og/eller utvidet tid til eksamen. Avdelingen kan ut fra begrunnet søknad godkjenne at en kandidat får avvikende eksamensform eller andre spesielle særordninger. Særordningene skal kompensere for funksjonshemming eller en spesiell midlertidig situasjon, men skal ikke gi bedre eksamensvilkår enn hva de øvrige studentene har.
- (3) Studenter med lese-/skrivevansker (dysleksi) kan få legge ved besvarelsen en anonymisert attest som bekrefter dette.
- (4) Kandidater som ikke har norsk, svensk eller dansk som morsmål, skal normalt gis adgang til å bruke to-språklige ordbøker. Dette gjelder ikke eksamener som er spesielt tilrettelagt for denne studentgruppen. Eventuelle ordbøker skal kreves innlevert for godkjenning før eksamen og vil da bli utlevert på eksamensdagen.
- (5) En student kan søke avdelingen om å få levere eksamensbesvarelsen i et emne på engelsk.

- (6) Forlenget tid til eksamen kan normalt gis med:
- 10 minutter for eksamener som varer til og med 1 time
 - 20 minutter for eksamener som varer til og med 2 timer
 - 30 minutter for eksamener som varer til og med 3 timer
 - 45 minutter for eksamener som varer til og med 6 timer
 - 60 minutter for eksamener som varer mer enn 6 timer
 - 90 eller 120 minutter for eksamen som varer mer enn 8 timer
 - Inntil 1 dag ekstra for hjemmeeksamen

Avdelingen kan fastsette lengre tidsforlengelse når særlig tungtveiende grunner gjør dette nødvendig.

- (7) Avdelingen kan etter søknad godkjenne at eksamen avvikles utenfor institusjonen, når dette kan skje under betryggende kontroll. Institusjonene skal forhåndsgodkjennes av studiedirektøren. Studenten kan ilegges en avgift som dekker merkostnadene.

§ 5-9. Hjelpemidler

- (1) Avdelingen fastsetter hvilke hjelpemidler som er tillatt ved eksamen i et emne. Studentene skal på forhånd ha fått oversikt over tillatte hjelpemidler; vanligvis i emnebeskrivelsen i studiehåndbok, fag- eller studieplan. Hvilke hjelpemidler som er tillatt, skal dessuten tydelig framgå på eksamensoppgaven.
- (2) Bruk av ulovlige hjelpemidler eller besittelse av slike etter at eksamen er igangsatt, betraktes som fusk, jf. § 5-13. Studentene har plikt til å sette seg inn i hva som generelt er lovlige hjelpemidler ved ulike eksamensformer og hva som er tillatt for den enkelte eksamen.

§ 5-10. Sensur

- (1) Høgskolen skal sikre at studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvd og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte, jf. uhl § 3-9 (1).
- (2) Avdelingen oppnevner sensorer.
- (3) Ved hvert studieprogram skal det ved skriftlig eksamen benyttes ekstern sensor i tillegg til intern i minimum ett emne pr. årstrinn. Ekstern sensor skal ikke være tilknyttet høgskolen. I tillegg til intern sensor skal det være ekstern sensor i eksamener som omfatter minimum 1/5 av studieprogrammet. Foruten å sensurere besvarelsene skal ekstern sensor før eksamen godkjenne eksamensoppgavene i emnet. Muntlig eksamen skal ha minst to sensorer. Ved masteroppgaver og ved klagesensur skal det være minst to sensorer, hvorav minst én ekstern, jf. uhl § 3-9. Ekstern veileder i praksisstudier anses ikke å være sensor. Her avgjør høgskolens ansvarlige om praksisstudiet skal vurderes til Bestått eller Ikke bestått, etter innstilling fra ekstern veileder.
- (4) Ved uenighet mellom intern og ekstern sensor om bedømmelsen oppnevnes en tredje intern eller ekstern sensor.
- (5) En student som har bestått en eksamen som inngår som en del i en avsluttende, sammensatt vurdering, skal normalt ikke underkastes ny sensur i denne eksamen. Tilsvarende gjelder når

studenten framstiller seg for å forbedre eksisterende karakter i en del av en sammensatt vurdering.

For emner hvor vurderingsordningen er sammensatt av en skriftlig og en justerende muntlig del, kan en student som ikke har bestått skriftlig prøve, ikke framstille seg til muntlig prøve.

Student som deltar i prosjektgrupper/gruppeeksamen, og som har unndratt seg arbeid og forpliktelser i den sammenheng, kan få eksamen vurdert til en dårligere karakter enn resten av gruppen eller til ikke bestått. Det forutsettes at unndragelsen er dokumentert eller klart sannsynliggjort.

- (6) Sensuren skal foreligge innen 15 virkedager hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig med utvidet frist. Styret selv kan gjøre unntak for enkeltksamener, jf. uhl § 3-9, fjerde ledd. Sensur skal være tilgjengelig senest første virkedag etter sensurfristen. For masteroppgaver og tilsvarende større skriftlige arbeider er sensurfristen 6 uker fra innlevering. Kunngjøring av eksamensresultat gjøres via studentweb, eventuelt via høgskolens nettsider eller ved oppslag med kandidatnummer. Studentene er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med sensuren.
- (7) Ekstern evaluering av vurderingsordningene, jf. uhl § 3-9, kan gjennomføres for deler av et studieprogram eller for ett eller flere studieprogram samlet. Innen alle studieprogram skal det gjennomføres ekstern evaluering av vurderingsordningene minimum hvert femte år. Evalueringen skal forankres i rutiner i kvalitetssystemet.

§ 5-11. Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting

- (1) Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting behandles etter §§ 3-9 og 5-3 i uhl. Ved klagebehandlingen følges forvaltningslovens prinsipper om saksopplysninger. Dvs. at studentens klage og ev. skriftlig sensorbegrunnelse sendes med, sammen med generelle faglige opplysninger (emnebeskrivelse, pensumoversikt, sensorveiledning/løsningsforslag). De nye sensorer skal vite hvilken karakter som påklages, men skal gjøre en ny og uavhengig vurdering.
- (2) Klager eller krav om begrunnelse fremsettes overfor den avdeling som har ansvaret for vedkommende eksamen.
- (3) Ved klage på karaktersetting på felles eksamensbesvarelse der det gis én felles karakter (gruppe-/prosjekteksamen), må alle de som er bedømt samlet, samtykke i og skrive under klagen.
- (4) Ved klage på karakter skal klagesensur foreligge innen 6 uker etter innlevert klage.
- (5) Fremsettes det klage over karakterfastsetting for et emne som omfattes av et allerede utferdiget vitnemål eller karakterutskrift etter fullført utdanning, må dette dokumentet tilbakeleveres til høgskolen før klagen kan tas under behandling.
- (6) Dersom det fremsettes klage over karaktersetting før vitnemål er utferdiget, vil slikt vitnemål ikke bli utferdiget før klagen er ferdig behandlet.
- (7) Vurderinger som etter sin art ikke kan etterprøves, kan ikke påklages mht. karakterfastsetting, jf. uhl § 5-3 (5).

§ 5-12. Klage over formelle feil

Klage over formelle feil ved eksamen eller sensur behandles etter § 5-2 i uhl. Slik klage avgjøres av institusjonens klagenemnd, etter først å ha vært behandlet av eksamensansvarlig instans.

§ 5-13. Fusk eller forsøk på fusk

- (1) Fusk er å handle i strid med retningslinjene for den enkelte eksamen, eller i studieløpet for øvrig. Eksempler på slike tilfeller:
 - benytte eller ha tilgjengelig ulovlige hjelpemidler ved den bestemte eksamen eller prøve
 - feilaktig bruk av tillatte hjelpemidler, f. eks. mangelfulle kildehenvisninger
 - presentere andres arbeid som sitt eget
 - ureglementært samarbeid mellom kandidater eller grupper
 - urettmessig å ha skaffet seg adgang til eksamen
 - på andre måter handlet slik at det urettmessig kan gi fordeler ved eksamen/prøve, eller i forbindelse med obligatoriske arbeidskrav.
- (2) Fusk og forsøk på fusk behandles etter §§ 4-7 og 4-8 i uhl. Dette innebærer at følgende reaksjoner kan gjøres gjeldende for studenter som fusker eller forsøker å fuske:
 - annullering av vedkommende eksamen eller prøve, jf. uhl § 4-7.
 - utestenging fra høgskolen og fratas retten til å gå opp til eksamen ved andre institusjoner under samme lov i inntil ett år, jf. uhl § 4-8.Når det fattes vedtak om utestenging, er dette en reaksjon som kommer som tillegg til annullering.
- (3) Styrets klagenemnd fastsetter reaksjonsformen ved fusk eller forsøk på fusk. Studenter som får annullert eksamen etter uhl § 4-7, har ikke adgang til å fremstille seg til utsatt eller ny eksamen.

Kap. 6. Vitnemål og karakterutskrifter

§ 6-1. Vitnemål og Diploma supplement

- (1) Vitnemål utstedes etter avsluttet grad, yrkesutdanning eller annet studieprogram. Vitnemål utstedes enten automatisk eller på anmodning.
- (2) Diploma Supplement utstedes automatisk til studenter som får utstedt vitnemål.
- (3) For å kunne tildele grad eller utstede vitnemål må eksamener med et omfang på minimum 60 av studiepoengene som inngår i beregningsgrunnlaget, være avlagt ved høgskolen.
- (4) Vitnemålet skal bl.a. gi generell informasjon om utdanningen/graden, de nødvendige data/personalia vedr. kandidaten og tidspunkt for gjennomføring, samt gi spesifikke opplysninger om studieprogrammet og kandidatens utdanningsløp og resultater. Detaljer vedrørende vitnemålsformularet fastsettes av studiedirektøren, som del av høgskolens interne rutiner og i samsvar med nasjonalt regelverk
- (5) Når det sannsynliggjøres at et vitnemål er tapt, kan det etter søknad utstedes nytt vitnemål. Dette skal tydelig merkes DUPLIKAT. Det kreves et gebyr for utstedelse av duplikatvitnemål.

§ 6-2. Karakterutskrifter

- (1) For mindre enheter eller ikke fullførte yrkesutdanninger eller annet studieprogram utstedes karakterutskrift.
- (2) Studenter som har forbedret karakterer som inngår i et vitnemål, kan kreve å få utstedt en karakterutskrift. Det samme gjelder når en student har tatt tilleggsemner etter at vitnemål er utstedt.
- (3) Eksamensdeler eller forprøver som inngår i en større sammensatt vurdering i et emne, skal normalt ikke spesifiseres på vitnemål eller karakterutskrifter.

Kap. 7. Dispensasjoner, klager

§ 7-1. Dispensasjon

Søknad om dispensasjon fra forskriften utenom bestemmelsene i § 5-2 (2) og § 5-3 (3) avgjøres av høgskoledirektøren.

§ 7-2. Klager fra studentene

Klagenemnda ved høgskolen behandler klager fra studentene på enkeltvedtak, herunder formelle feil, og - etter styrets bestemmelse - eventuelle andre klagesaker for studentene. I tillegg behandler klagenemnda saker ifølge uhl §§ 4-7, 4-8 (3) og 4-10. Vedtak etter sistnevnte paragrafer kan påklages til departementets nasjonale klageorgan.

Kap. 8. Utfyllende bestemmelser. Ikrafttredelse

§ 8-1. Utfyllende bestemmelser

Innenfor rammene av denne forskrift kan rektor fastlegge utfyllende bestemmelser.

§ 8-2. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 01. august 2008. Fra samme dato opphører følgende forskrifter.

- FOR 2005-06-22 nr. 814: Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag
- FOR 2006-02-22 nr. 373: Forskrift om bachelorgrad ved Høgskolen i Sør-Trøndelag